

رویدادهای

(تابستان ۱۳۹۱)

پژوهشکدهٔ ذرات و شتابگرها

- AdSCFT weekly seminar on gravity theories and their avatars.

عبدیله جعفری، پژوهشگاه،

Journal club on evidence for an excess of $B \geq D \tau\nu$ decays.

هموت ویدمن، دانشگاه استانفورد، آمریکا،
Weekly seminar on commissioning and beam measurement techniques.

محسن علیشاھیہا، پژوهشگاه،

AdSCFT weekly seminar on gravity theories and their avatars.

امیر اسماعیل مصفا، پژوهشگاه،

AdSCFT weekly seminar on complementarity or firewall?

بحث آزاد،

AdSCFT weekly seminar on from “weekly turbulent” to “kolmogorov-41” in AdS .

• برنامه روز هیگز

موضوع: توضیحاتی در مورد سرن (CERN) و سرن (برای ارباب رسانه)

سخنرانی‌های گروه‌های CMS و ATLAS در سرن (پخش همزمان در پژوهشکدهٔ ذرات و شتابگرها)

• سمینار هفتگی

هاجر ابراهیم، پژوهشگاه،

AdSCFT seminar on the characteristics of thermalization of boost-invariant plasma from holography.

مجتبی محمدی، پژوهشگاه،

- Journal club on collider-independent $t\bar{t}$ forward-backward asymmetries,
- One day workshop on LHC physics with emphasis on Higgs.

سعید پاک طینت، پژوهشگاه،

Weekly seminar on hadronic search for SYSY with MT2 variable.

حامد بخشیان، پژوهشگاه،

- Journal club on observation of a new $\Xi(b)$ baryon,
- Weekly seminar on Wpolarisation measurement in dileptonic decay of top quarks in CMS experiment.

فرید تقی، پژوهشگاه،

- AdSCFT weekly seminar on basics of chiral magnetic effect in heavy ion collisions based on: arxiv: 0808.3382 arxiv: 0911.3715,

محمد حسن زاده، دانشگاه بروونزویک، کانادا،

- Dualities in noncommutative geometry,
- Cyclic homology and applications,
- Hopf algebras and Hopf cyclic cohomology,
- Hopf-Galois extensions.

• سخنرانی های عمومی

حسین نمازی، دانشگاه تگزاس در آستین، آمریکا،
گروه های کلینی، خمینه های هذلولوی، و توپولوژی در بعد سه.
حسام الدین ارفعی، پژوهشگاه،
تحولات فیزیک در سرن.

• کارگاه ساختار عملگری جبر فوریه

کارگاه ساختار عملگری جبر فوریه در روزهای ۲۶ و ۲۷ تیرماه در پژوهشکده ریاضیات برگزار شد. در این کارگاه، ساختار عملگری جبر فوریه روی گروهها و برخی کاربردهای نظریه فضایی عملگری در بررسی خواص جبر فوریه مطرح شد. همچنین نتایج اخیر در مورد میانگین‌پذیری جبرهای فوریه مورد بحث قرار گرفت. درباره ساختار عملگری جبر فوریه روی سایر ساختارهای شبیه گروه (نیم‌گروه، ابرگروه و گروهواره) نیز به اختصار بحث شد.

سخنرانی ها

سید مسعود امینی، دانشگاه تربیت مدرس،

- Fourier algebra on hypergroups,
- Fourier algebra on groupoids.

رضا رضاوند، دانشگاه تهران،

Fourier algebra on semigroups (I-II).

ابراهیم سامعی، دانشگاه سسکاچوان، کانادا،

Fourier algebra on groups (I-IV).

• کارگاه هندسه و توپولوژی

در کارگاه هندسه و توپولوژی که در روزهای ۴ و ۵ شهریور در پژوهشکده ریاضیات برگزار شد، سه دوره آموزشی کوتاه مدت با هدف آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری با موضوعات پژوهشی در چند شاخه از هندسه و توپولوژی (بهویژه در ابعاد ۲ و ۳) برگزار شد و با استقبال دانشجویان مواجه شد.

صاحبه مطبوعاتی در سرن

نشست خبری و مصاحبه مطبوعاتی توسط فیزیکدانان ایرانی همکار
در CMS

• همایش یک روزه LHC با توجه خاص به هیگز

موضوع همایش: در مدل استاندارد ذرات بنیادی، ذره هیگز مسئول جرم دار کردن ذرات است. این ذره تنها عنصر پیش‌بینی شده در مدل استاندارد است که تاکنون مشاهده نشده بود. تولید و آشکارسازی این ذره در آزمایشگاه بسیار دشوار است ولی در شتابدهنده هادرونی بزرگ در سرن این امکان فراهم شده است. اخیراً سرن شواهدی بر مشاهده این ذره ارائه کرده که موضوع بحث این کارگاه بود.

پژوهشکده ریاضیات

• تک سخنرانی ها

کوروش صادق زاده، دانشگاه مریلند، آمریکا،

A general theory to study systems of interacting biomacromolecules dynamics and binding kinetics in living biosystems.

حسین شاه محمد، انتیتوی فناوری راچستر، آمریکا،

The millennium problems.

ریکات بوگواد، دانشگاه استکهلم، سوئد،

Piecewise harmonic and subharmonic functions and analyzing asymptotic behavior of zeros of sequences of polynomials.

راویندرا بابات، انتیتوی آمار، هند،

- Distance matrix of a tree and beyond,
- Recent developments and open problems in the theory of permanents.

• دوره های کوتاه مدت آموزشی

هیر بد آسا، دانشگاه کونکور迪ا، کانادا،

Financial mathematics.

پژوهشکده علوم کامپیوتر

• کارسوق تابستانی علوم کامپیوتر نظری

«کارسوق تابستانی علوم کامپیوتر نظری» عنوان سلسله سمینارهایی بود که در تیرماه ۱۳۹۱ با همکاری پژوهشکده علوم کامپیوتر و پژوهشکده ریاضیات برگزار شد و حدود ۱۶۰ نفر از علاقهمندان در رشته‌ها و مقاطع مختلف تحصیلی در آن شرکت داشتند. شرح مفصل‌تر این رویداد در صفحات ۸ و ۹ آمده است.

Classification of surface homeomorphisms.

حسین نمازی، دانشگاه تگزاس در آستین، آمریکا.

Kleinian groups, hyperbolic manifolds and three dimensional topology.

الکساندر پت، دانشگاه بریتیش کلمبیا، کانادا،

Geometry and topology of the outer automorphism group of a free group.

پژوهشکده فلسفه تحلیلی

• برگزاری اولین مدرسه تابستانی فلسفه تحلیلی

اولین مدرسه تابستانی فلسفه تحلیلی با عنوان «نام، معنا، و ضرورت: مباحثی در فلسفه کریپکی» از تاریخ ۱۲ تا ۱۵ شهریور ۹۱ با تشکیل شانزده جلسه کلاس درس در پژوهشکده دانشجویان بنیادی برگزار شد. در این مدرسه که با شرکت تعدادی از دانشجویان، فارغ‌التحصیلان، و بعضی از اعضای هیئت علمی رشته فلسفه و دیگر رشته‌های مرتبط همراه بود، استادان و دانشجویان دکتری پژوهشکده فلسفه به همراه برخی از استادان همکار در سایر مراکز آموزشی پژوهشی، به مباحث مطرح شده در آثار سول کریپکی، بهخصوص کتاب نامیدن و ضرورت (Naming and Necessity) پرداختند.

در این جلسه‌ها موضوعاتی پیرامون دو محور اصلی: (۱) مباحثی در باب معناشناسی فلسفی برخی الفاظ زبان طبیعی، و (۲) مباحثی متفاوتیزیکی درباره ذاتگرایی و فلسفه ذهن، و همچنین رابطه میان این دو محور مورد بحث و بررسی قرار گرفتند. از جمله مباحث مطرح شده در محور اول عبارت بودند از: معناشناسی نام‌های خاص، وصف‌های معین، اسامی نوع‌های طبیعی، و استادهای گزارش‌های گزاره‌ای در زبان طبیعی. در محور دوم نیز می‌توان به موضوعاتی مانند احکام ضروری پسینی و امکانی پیشینی، تلقی‌های مختلف از ضرورت، ذاتگرایی درباره اشیاء و نوع‌های طبیعی، برون‌گرایی درباره محتوا و رابطه ذهن و بدن اشاره کرد.

• برگزاری کلاس درس آزاد

پنجمین دوره از مطالعات گروهی فلسفه در تابستان ۹۱ در پژوهشکده فلسفه برگزار شد. این دوره از جلسات به بررسی کتاب «The Reference Book» اختصاص داشت. در این کتاب ابتدا نظریات مختلفی که برای شرایط لفظ مفرد بودن و اندیشه مفرد داشتن مطرح شده است، بررسی می‌شود و نظریه‌هایی که وجود نوعی رابطه علی و یا رابطه معرفتی را برای معرفی الفاظ مفرد یا تحقق جملات و اندیشه‌های مفرد لازم می‌داند، رد

• کارگاه کنفرانس ترکیبیات در ICTP

شرح این همایش در صفحات ۱۰ و ۱۱ آمده است.

• کارسوق تابستانی علوم کامپیوتر نظری

شرح این همایش در صفحات ۸ و ۹ آمده است.

پژوهشکده علوم شناختی

• سمینار هفتگی

مهدی علیزاده زارعی، پژوهشکاه،

Visual processing abnormalities in autism.

رضا راجی مهر، دانشگاه ام‌آی‌تی، آمریکا،

Deconstructing scene selectivity in visual cortex.

• پذیرش دکتری علوم اعصاب شناختی از طریق استعدادهای درخشناد

در ادامه روند پذیرش دانشجوی دوره دکتری علوم اعصاب شناختی از طریق استعدادهای درخشناد، سیزده نفر از شرکت‌کنندگان برای گذراندن یک دوره آزمایشی و یک آزمون مصاحبه شفاہی به مرحله بعدی راه یافته‌ند. در تیرماه سال جاری، مرحله سوم مصاحبه به صورت آزمون شفاهی و ایراد سخنرانی متفاضیان پذیرفته شده مرحله دوم برگزار شد و مقرر شد اسامی نهایی پذیرفته شدگان در مهر ماه سال ۹۱ با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اعلام شود.

• سminار انرژی‌های بالا

معصومه توکلی، دانشگاه صنعتی اصفهان،

می‌شود. نوبسندگان سپس نشان می‌دهند که تمایزی بین برخی عبارات زبانی قائل شده‌اند، مثلًاً اوصاف خاص و نام‌ها، درست نیست و می‌توان آنها را با نظریه‌ای واحد بیان کرد.

Reheaton: A model for the end of inflation.

گروه انرژی‌های بالا، پژوهشگاه،

Observational constraints on gauge field production in axion inflation.

امیر قلعه، دانشگاه تفرش،

A new perspective on gauge-flation.

• سminار عمومی

حبیب خسروشاھی، پژوهشگاه،

Science with mid-size telescopes.

یاسمن فرزان، پژوهشگاه،

The so-called Higgs particle.

• مدرسهٔ پیشرفته در مباحث اختفیزیک مادهٔ چگال

این مدرسهٔ مطابق با تقویم سالانهٔ گروه مادهٔ چگال و مواد نرم در پژوهشکدهٔ فیزیک در روزهای ۷ و ۸ تیرماه ۱۳۹۱ در محل پژوهشکدهٔ فیزیک پژوهشگاه برگزار شد. هدف مدرسه، فراهم کردن فرصت برای دانشجویان دکتری و فارغ‌التحصیلان جدید دکتری بود که با بعضی از موضوعات مهم که در دستور کار فیزیک‌پیشه‌های دنیا قرار دارد آشنا شوند. برای این منظور، تدریس و بحث و تبادل نظر در مورد موضوعات جایگزینی، مدل‌های اسپینی، دستگاه‌های مغناطیسی، فرمیون‌های مایورانا و نهایتاً فیزیک گرافین طوری برنامه‌ریزی شده بود که برای هر دو گرایش تجربی و نظری قابل استفاده باشد. عنوانین درس در موضوعات پیشرفته زیر بود:

- مغناطیس کوانتومی و همبندی آنها،

- تراپ کوانتومی در گرافین دو لایه،

- جستجوی فرمیون‌های مایورانا،

- سیستم‌های اسپینی ناکام،

- مایعات کوانتومی اسپینی،

- ابر رسانایی نسبیتی و اثر مجاورت در مواد گرافینی.

• فعالیت‌های مهم پژوهشی و اجرائی

طرح‌ها و پروژه‌های در حال اجرا و مجریان آنها:

حمید وحید، پژوهشگاه،

تحلیل برج از استحقاق معرفتی.

کاوه لاجوردی، پژوهشگاه،

ضایعهٔ ترد برهان‌های ریاضی.

سید نصرالله موسویان، پژوهشگاه،

آیا ماینونگ‌گرایی مسئلهٔ نام‌های تهی را برای میل‌گرایی حل می‌کند؟

محمود مروارید، پژوهشگاه،

برون‌گرایی در محتوا و آموزهٔ دسترسی دیزه.

مجتبی زمانی، پژوهشگاه،

صادق‌سازی و تعهد وجودی.

• مقالهٔ به چاپ رسیده در بهار

H. Vahid, *Burge on perceptual entitlement*, Methaphilosophy 43 (3) (2012).

پژوهشکدهٔ فیزیک

• سminار مادهٔ چگال

کامران کاوه، دانشگاه سایمن فریزر، کانادا،

Series of lectures on condensed matter physics

بهاره کیانی، دانشگاه اصفهان،

Repulsive casimir interaction between conducting and permeable rough plates.

مسعود برهانی، دانشگاه مریلند، آمریکا،

Solid state-based quantum information processing: An overview of the spin-qubit.

رضا عسگری، پژوهشگاه،

Plasmons in two-layer hybrid electron systems.

Nonparametric analysis of cosmic microwave background angular power spectrum and an estimation of cosmological parameters.

واهه پتروسیان، دانشگاه استنفورد، آمریکا،

Observing the extreme universe: Recent highlights from Fermi space telescope.

حسن فیروزجاهی، پژوهشگاه،

Modeling local features during inflation and curvature perturbations with spiky non-gaussianities.

راضیه امامی، پژوهشگاه،

Anisotropic inflation.

علیرضا آقایی، دانشگاه سیستان و بلوچستان و پژوهشگاه،

Different methods of determining quasar continuum in the Lyman-alpha forest.

احسان مروجی، پژوهشگاه و دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان،

Asteroseismology of the blue supergiant star: Rigel.

محسن شادمهری، دانشگاه گلستان،

Streaming cosmic ray driven instabilities.

طرح چشمۀ نور ایران (شتابگر ملی ایران)

اعضای گروه خطوط باریکه در سنکروترون الترا

سنکروترون الترا در شمال ایتالیا در شهر تریست از سال ۱۹۹۰ شروع به کار کرده و هر ساله پذیرای تعداد زیادی از کاربران سنکروترون از سراسر جهان است. از گروه خطوط باریکه طرح چشمۀ نور ایران حسین خسروآبادی، حمیدرضا اویسی، سمیه امیری و اعظم غلامپور آزیز از ۲۲ خرداد تا ۹ مرداد از تقریباً تمامی خطوط باریکه سنکروترون الترا بازدید کردند و با چشیده‌های مختلف تابش سنکروترونی همچون مغناطیسی خم‌کننده، نوسان‌ساز و لرزاننده، و مسائل مربوط به چگونگی چیدمان قطعات اپتیکی در خطوط باریکه پرتوهای X سخت و نرم (مانند آینه‌ها، توری‌ها و بلورها)، طراحی اپتیکی خطوط باریکه با نرم‌افزار، و روش‌های مختلف آزمایشگاهی آشنایی بیشتر پیدا کردند. آنها همچنین درگیر طراحی دو خط باریکه پرتو X سخت (پراش پودری) و نرم (طیف نمایی) شدند.

ثبت نام این مدرسه به صورت اینترنتی انجام شد و آمار ثبت‌نام کنندگان به این صورت بود: ۳ نفر دانشجوی کارشناسی، ۳۹ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد، ۲۱ نفر دانشجوی دکتری، ۱۳ نفر عضو هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایران. در نهایت، ۷۹ نفر در جلسات حضور یافتند. خلاصه درس‌ها در وب‌گاه مدرسه قرار داده شده و قابل دریافت برای عموم است.

می‌توانم با خرسندی اعلام کنم که شرکت‌کنندگان در همه جلسات با علاقه و جدیت حضور می‌یافند و موضوعات را دنبال می‌کرند.

امید است فعالیت‌های مشابهی در پژوهشکده در آینده نزدیک انجام شود. برای این منظور پیشنهاد می‌کنم موضوع‌های جداگانه‌ای به عنوان محور فعالیت انتخاب شود و از استادان خارجی برای اعتلای سطح علمی همایش‌ها دعوت به عمل آید.

برگزارکننده مدرسه
رضا عسگری، پژوهشگاه

سخنرانی‌ها

جهانفرابویی، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان،

Quantum magnetism and quantum entanglement.

رضا عسگری، پژوهشگاه،

Quantum transport in bilayer graphene.

علی قربانزاده، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان،

Search for majorana fermions.

فرهاد شهبازی، دانشگاه صنعتی اصفهان،

- Frustrated spin systems,

- Quantum spin liquids.

مالک زارعیان، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان،

Relativistic superconductivity and proximity effect in graphene materials.

پژوهشکده نجوم و اختوفیزیک

• کنفرانس هفتگی

میرعباس جلالی، دانشگاه صنعتی شریف،

Structures of debris disks.

امیر آقاموسی، دانشگاه پونه، هند،

بازدید هلموت ویدمن

کاواک قطعه بسیار مهم و جزء شتابدهنده در سنکروترون است و قراردادن آن در حلقه انبارش و یا خارج کردن آن نیاز به تخصص و آموزش ویژه دارد. سعید پیرانی ضمن همکاری در عملیات خارج کردن کاواک مسی ویژه دارد. سعید پیرانی ضمن همکاری در عملیات خارج کردن کاواک مسی از حلقه انبارش PAL در انجام اندازهگیری های توان کم و شبیه سازی های کامپیوتری (با استفاده از نرم افزار CST) با کاواک مسی PAL و حذف مدهای مزاحم آن شرکت کرد؛ درباره امکان ساخت کاواک مسی و جفت کننده توان تزریق توان RF به داخل کاواک در داخل کشور و انجام محاسبات مرتبط با نیازهای سیستم بسامد رادیویی کم توان (LLRF) در کنترل دامنه و فاز به گونه ای که موجب از دست رفتن باریکه الکترونی شود با متخصصان کره ای مشورت کرد؛ با بررسی جفت کننده های جهت دهنده در سیستم انتقال توان، مشخصات لازم برای طراحی جفت کننده های جهت دهنده در شتابگر ملی ایران را به دست آورد؛ در مورد انجام محاسبات جفت شوندگی بین دسته های الکترون درون حلقه انبارش و کاواک به منظور رسیدن به وضعیت بهینه و ممانتع از ناپایداری باریکه الکترون، با چگونگی انجام کار در PAL و با سیستم کنترلی کوک کننده کاواک مسی، اندازه گیری توان پایین در قطعاتی همچون جفت کننده جهت دهنده هم محور و جفت کننده جهت دهنده موج بر و انجام تنظیمات، ترکیب کننده های مختلف RF آشنا شد.

سخنرانی در کنفرانس فیزیک ایران

کنفرانس فیزیک ایران از ۶ تا ۹ شهریور ماه ۱۳۹۱ در دانشگاه یزد برگزار شد. جواد رحیقی مدیر طرح چشمۀ نور ایران در این کنفرانس سخنرانی ای با عنوان «تولید و کاربرد تابش سنکروترون، معرفی طرح ملی چشمۀ نور ایران» ارائه کرد که در آن به اصول فیزیکی تولید تابش سنکروترون به طور خلاصه اشاره شد و شتابگرها و ابزارهای مورد نیاز برای تولید این تابش مهم و سودمند و استفاده از این ابزار برای تحقیقات و مطالعات بین رشته‌ای به ویژه در نانوفناوری در کشورهای مختلف جهان شرح داده شد. همچنین گزارش طرح ملی چشمۀ نور ایران و پیشرفت‌های آن ارائه شد.

نمایشگاه علم تا عمل

سومین نمایشگاه علم تا عمل را معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از ۱۳ تا ۱۶ شهریور در مصلای تهران برگزار کرد. طرح چشمۀ نور ایران برای نخستین بار در این نمایشگاه و جشنواره که هر ساله در هفته دولت برگزار می شود شرکت کرد. طرح شتابگر ملی که اولین آزمایشگاه بزرگ مقیاس با هدف انجام تحقیقات و مطالعات بین رشته‌ای در ایران است در غرفه استان قزوین به بازدیدکنندگان معرفی شد.

توضیح

در این شماره، جای اخبار مربوط به پژوهشکده علوم نانو در بخش «رویدادها» خالی است چون این پژوهشکده گزارشی از فعالیت خود در تابستان ۱۳۹۱ در اختیار نشریه اخبار نگذاشته است.

هلموت ویدمن (استاد بازنیسته دانشگاه استنفرد و مشاور فنی طرح چشمۀ نور) ۲۰ تیر به ایران سفر کرد و تا ۱۰ مرداد در محل طرح در پردیس لارک حضور داشت. در این مدت ویدمن پیشرفت طرح را بررسی کرد و با گروه های فنی طرح شامل گروه های ساختمان، دینامیک باریکه، بسامد رادیویی، مکانیک، مغناطیسی، منبع تغذیه و حفاظت در برابر پرتوها طی جلسات جداگانه ملاقات کرد و نظرات خود را با آنها در میان گذاشت.

کادر فنی چشمۀ نور ایران در آزمایشگاه شتابگر پوهانگ

مهندی شفیعی عضو گروه مشخصه یابی باریکه، امید سیفی عضو گروه خلا، و سعید پیرانی از گروه بسامد رادیویی طرح چشمۀ نور ایران از ۱۱ مرداد تا ۴ آبان را در آزمایشگاه شتابگر پوهانگ (PAL) در کره جنوبی به سر بردن. مهندی شفیعی در طول این مدت با نوءه آزمودن و کار با مکان سنج، درجه بندی ابزارهای اندازه گیری جریان، اندازه گیری پارامترهای دینامیکی باریکه با شکاف تیغه، درجه بندی مکان سنج های فتوون، ابزارهای اندازه گیری شکل باریکه در شتابگر خطی، و همچنین استفاده از نمایشگر تابش سنکروترونی برای اندازه گیری اندازه های عرضی و طولی باریکه آشنا شد. طی راه اندازی شتابگر خطی و سنکروترون پس از تعویض کاواک بسامد رادیویی، مهندی شفیعی در اتفاق کنترل حاضر بود و شاهد کاربرد مستقیم ابزارهای مشخصه یابی باریکه در این عملیات دقیق بود.

امید سیفی نیز در عملیات تعمیر و نگهداری شتابگر در کار نصب محفظه های خلا ابزارهای درون خط، برداشتن کاواک بسامد رادیویی قدیمی و نصب کاواک ابررسان، انجام فرایند های پخت و نشت یابی بخش های جدید سنکروترون، بازیابی و فعال کردن دوباره پمپ های خلا و نوارهای NEG، ایجاد خلا نهایی بعد از تعمیرات، و کارگردانی سیستم خلا در حین کار شتابگر شرکت کرد. امید سیفی در کار طراحی محفظه خلا لیزر پرتو X الکترون آزاد (XFEL) در کارخانه سازنده تعیین پارامترهای سیستم لایه نشانی داخل محفظه، شبیه سازی سیستم خلا شتابگر خطی و عیوب یابی آن با گروه های پرتوهای X، فرایند ساخت اتصال های آکار دونی و زبانه مکانیک آینه های پرتوهای X، فرایند ساخت اتصال های خلا، اندازه گیری میزان واجذب گاز از تجهیزات نصب شده در شتابگر، درجه بندی فشار سنج ها در شتابگر، درجه بندی و کوک تحلیل گرهای گازهای با قیمانده RGA، فرآیندهای جوش کاری و لحیم کاری محفظه های خلا بسیار زیاد، مقایسه روش های مختلف محاسبه جاذب های فتوونی، روش های محاسباتی، طراحی، و ساخت پمپ های یونی و NEG جدید که هنوز در بازار نیست نیز آشنا شد.